Gemeente Laren
GEMEENTEBLAD
Officiële uitgave van gemeente Laren.
Nr. 128689
29 december 2015

Financiële verordening 2015

gelet op artikel 212 van de Gemeentewet,
besluit:
vast te stellen:
Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Laren

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van de gemeente Laren en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.
b. doeltreffendheid: de mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald.
c. doelmatigheid: het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen.
d. financiële administratie: het onderdeel van de administratie dat omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van (onderdelen van) de organisatie van de gemeente Laren, teneinde te komen tot een goed inzicht in:
   - de financieel-economische positie:
   - het financiële beheer;
   - de uitvoering van de begroting;
   - het afwikkelen van vorderingen en schulden;
   - alsmede tot het afleggen van rekening en verantwoording daarover.

a. indicator: op voorhand overeengekomen parameter die inzicht geeft in resultaten op deelgebieden en laat zien in hoeverre bepaalde doelstellingen gehaald worden.
b. prioriteit: onderdeel van een programma bestaande uit een samenstel van een aantal samenhangende producten of een enkel product van de productenraming en productenrealisatie.
c. rechtmatigheid: het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, raadsbesluiten en collegebesluiten.

TITEL 1: begroting en verantwoording

Artikel 2. Programma-indeling

1. De raad kan bij aanvang van iedere raadsperiode de programma-indeling voor die raadsperiode vaststellen.
2. De raad kan bij aanvang van iedere raadsperiode op basis van de door het college aan de programma's toegewezen producten de onderverdeling van de programma's in prioriteiten vaststellen.
3. De raad stelt per programma vast:
   a. de beoogde maatschappelijke effecten (wat willen wij bereiken);
   b. de te leveren goederen en diensten (wat doen wij daarvoor);
   c. de baten en lasten (wat mag het kosten).

1. Het college maakt in ieder geval gebruik van wettelijk verplichte indicatoren met betrekking tot de beoogde maatschappelijke effecten en de te leveren goederen en diensten. De raad kan op voorstel van het college aanvullende indicatoren vaststellen.
2. De raad stelt bij de aanvang van iedere raadsperiode vast over welke onderwerpen hij in extra paragrafen naast de verplichte paragrafen in de begroting en rekening kaders wil stellen en wil worden geïnformeerd.
3. Het college draagt zorg voor het verzamelen en vastleggen van gegevens over de geleverde goederen en diensten en de maatschappelijke effecten, opdat de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid zoals vastgesteld door de raad, kunnen worden getoetst.

Artikel 3. Inrichting begroting en jaarstukken

1. De begroting bevat een samenvatting waarin per programma kort de doelstellingen en financiële kaders worden weergegeven. De jaarstukken bevatten een samenvatting met daarin per programma de belangrijkste afwijkingen op de doelstellingen en financiële kaders uit de programmabegroting.
2. Bij de begroting worden onder elk van de programma's de lasten en baten per

programma weergegeven en bij de jaarstukken worden onder elk van de programma's de gerealiseerde lasten en baten per programma weergegeven.
Indien de raad prioriteiten heeft vastgesteld, worden de lasten en baten per prioriteit weergegeven.

1. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting wordt van de nieuwe investeringen per investering het benodigde investeringskrediet weergegeven en wordt van de lopende investeringen het geautoriseerde investeringskrediet en de raming van de uitputting van het krediet in het lopende boekjaar weergegeven.
2. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in begroting wordt in aanvulling op het bepaalde in artikel 20 en artikel 21 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten inzicht gegeven in de ontwikkeling van de schuldpositie als gevolg van de begroting, de meerjarenraming en de investeringen.
3. In de jaarrekening wordt van de investeringen en meerjarige projecten de uitputting van de geautoriseerde investeringskredieten en de actuele raming van de totale uitgaven weergegeven.

Artikel 4. Producten
Bij iedere begroting en jaarstukken wordt een overzicht gegeven van de toedeling van de producten uit de productraming aan de programma's.

Artikel 5. Kaders begroting
De raad stelt in ieder geval voor de vaststelling van de programmabegroting de richtlijnen en de kaders voor het betreffende begrotingsjaar vast.

Artikel 6. Autorisatie begroting en investeringskredieten

1. De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten per programma. Indien de raad prioriteiten heeft vastgesteld worden de baten en lasten per prioriteit vastgesteld.
2. Bij de begrotingsbehandeling geeft de raad aan van welke nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.
3. Het college informeert de raad vooraf als ze verwacht dat de lasten de geautoriseerde lasten of de investeringsuitgaven de geautoriseerde investeringskredieten dreigen te overschrijden of de baten de geautoriseerde baten dreigen te onderschrijden. De raad geeft vervolgens aan of hij hiervoor een voorstel wil voor wijziging van het budget of een voorstel voor bijstelling van het beleid.
4. Bij de behandeling van de tussenrapportages in de raad doet het college voorstellen voor het wijzigen van de geautoriseerde budgetten en de investeringskredieten en het bijstellen van het beleid.
5. Voor een investering waarvan het investeringskrediet niet met het vaststellen van de begroting is geautoriseerd, legt het college vooraf aan het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel met een voorstel voor het vaststellen van een investeringskrediet aan de raad voor.

Artikel 7. Uitvoering begroting

1. Het college stelt regels die waarborgen dat de uitvoering van de begroting rechtmatig, doelmatig en doeltreffend verloopt.
2. Het college draagt ten aanzien van de productenraming er zorg voor dat:
   a. de lasten en baten, door middel van kostentoerekening, eenduidig zijn toegewezen aan de producten van de productraming;
   b. de budgetten uit de productraming en kredieten voor investeringen passen binnen de kaders zoals geautoriseerd bij de vaststelling van de uiteenzetting van de financiële positie;
   c. de lasten van de producten niet dusdanig worden overschreden dat de realisatie van andere producten binnen hetzelfde programma onder druk komt.

1. Het college draagt er zorg voor dat de lasten van de programma's zoals geautoriseerd in de (gewijzigde) begroting niet worden overschreden.

Artikel 8. Tussentijdse rapportage en informatie

1. Het college informeert de raad over de (financiële) voortgang van de beleidsvoornemens van de gemeente over het eerste halfjaar van het lopende boekjaar.
2. Voor uitvoering van nieuwe, niet in de begroting opgenomen, activiteiten is een besluit van de raad noodzakelijk.

Artikel 9. EMU-Saldo
Wanneer het Rijk de gemeente bericht dat alle gemeenten samen het collectieve aandeel van gemeenten in het EMU-tekort, bedoeld in artikel 3, zesde lid, van de Wet houdbare overheidsfinanciën, hebben

overschreden, informeert het college de raad of een aanpassing van de begroting nodig is. Als het college een aanpassing nodig acht, doet het college een voorstel voor het wijzigen van de begroting.

Artikel 10. Jaarstukken

1. Het college draagt zorg voor een adequate vertaling van de verantwoording van de diensten naar de productenrealisatie en naar de programmaverantwoording.
2. Het college legt verantwoording af over de uitvoering van de programma's. In de verantwoording geeft het college aan:
   a. wat is bereikt;
   b. welke goederen en diensten zijn geleverd;
   c. wat de kosten zijn.

TITEL 2: financieel beleid

Artikel 11. Waardering & afschrijving vaste activa

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden in maximaal 5 jaar lineair afgeschreven. Voor (dis)agio geldt maximaal de looptijd van de geldlening/belegging.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden afgeschreven volgens de methodiek en termijnen zoals vermeld in de bijlage afschrijvingsbeleid bij deze verordening.
4. Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting) wegen, waterwegen; civiele kunstwerken, groen en kunstwerken.
5. Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden, binnen de mogelijkheden die artikel 59 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten hiervoor biedt, onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves, ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan bij raadsbesluit worden afgeweken. In geval van activering wordt het actief afgeschreven volgens de methodiek en termijnen zoals vermeld in de bijlage afschrijvingsbeleid bij deze verordening.
6. De afschrijving van activa start bij de ingebruikname van het desbetreffende goed, waarbij als uitgangspunt 1 januari van het jaar na ingebruikname wordt genomen.
7. De rente wordt berekend over de boekwaarde per 1 januari.

Artikel 12. Reserves en voorzieningen

Bij de begroting en jaarstukken is een overzicht aanwezig van de reserves en voorzieningen waarin aan de orde komt:

a. de vorming en besteding van reserves;
b. de vorming en besteding voorzieningen;
c. de toerekening en verwerking van rente over de reserves en de voorzieningen.

Artikel 13. Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van producten en diensten van de gemeente Laren wordt een systeem van kostentoerekening gehanteerd. Bij de kostentoerekening worden naast de directe kosten alleen die indirecte kosten betrokken, die rechtstreeks samenhangen met de door de gemeente verleende diensten.
2. Bij de kosten worden betrokken de bijdragen aan en onttrekkingen van reserves en voorzieningen voor de noodzakelijke vervanging van de betrokken activa, de kapitaallasten van de in gebruik zijnde activa en voor rioolheffing en afvalstoffenheffing de compensabele belasting over de toegevoegde waarde (BTW) en de kosten van het kwijtscheldingsbeleid
3. Voor de inzet van materiele activa worden naast directe kosten, indirecte kosten en afschrijvingskosten de rente voor de financiering van het actief toegerekend. Deze rente is een vergoeding voor de inzet van vreemd vermogen en van eigen vermogen. De rentepercentages voor deze vergoeding worden bij de behandeling van de begroting vastgesteld.

Artikel 14. Prijzen economische activiteiten

1. De levering van goederen, diensten of werken, het verstrekken van leningen of garanties en het verstrekken van kapitaal aan overheidsbedrijven en derden vindt plaats binnen de geldende bepalingen van hoofdstuk 4b van de mededingingswet.
2. In geval van voorgenomen activiteiten zoals bedoeld in artikel 25h lid 5 Mededingingswet, of een bevoordeling als bedoeld in artikel 25j Mededingswet, welke plaatsvinden in het algemeen belang, doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit in de zin van artikel 25h, zesde lid Mededingingswet.

Artikel 15. Financieringsfunctie
Het college handelt bij de uitoefening van de financieringsfunctie conform het vastgestelde treasurystatuut.

Artikel 16. Registratie bezittingen, activa en vermogen
1. Het college draagt zorgt voor een actuele en volledige registratie van bezittingen.
2. Het college draagt er zorg voor, dat de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het vermogen van de gemeente systematisch worden gecontroleerd.
3. Bij afwijkingen in de registratie van bezittingen neemt het college maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

TITEL 3: paragrafen

Artikel 17. Lokale heffingen
1. Bij de begroting en jaarstukken neemt het college in de paragraaf lokale heffingen naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording in ieder geval op:
   a. het volume en bedrag aan kwijtscheldingen;
   b. de kostendekkendheid van de rioolrechten en de afvalstoffenheffing;

1. De legestarieven worden jaarlijks via de legesverordening vastgesteld.

Artikel 18. Weerstandsvermogen en risicomanagement
In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de begroting en de jaarstukken neemt het college de verplichte onderdelen op grond van artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Artikel 19. Onderhoud kapitaalgoederen
Bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval de voortgang van het geplande onderhoud en de omvang van het achterstallig onderhoud aan openbaar groen, wegen, riolering en gebouwen op.

Artikel 20. Financiering
In de paragraaf financiering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college naast de verplichte onderdelen op grond van artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval op:
a. financiële risico's;
b. financiële ontwikkelingen en rentevisie voor de komende 4 jaar;
c. overzicht van beleggingen.

Artikel 21. Bedrijfsvoering
Bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in de paragraaf bedrijfsvoering de verplichte onderdelen op grond van artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten op.

Artikel 22. Verbonden partijen
Bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in de paragraaf verbonden partijen de verplichte onderdelen op grond van artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten op.

Artikel 23. Grondbeleid
In de paragraaf grondbeleid bij de begroting en de jaarstukken neemt het college de verplichte onderdelen op grond van artikel van 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten op.
TITEL 4: financiële organisatie en administratie

Artikel 24. Administratie
1. De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:
   a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de gemeente als geheel en in de uitvoeringsorganisatie;

b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van de vaste activa, voorraden, vorderingen, schulden, contracten, etc.;
c. het verschaffen van informatie over uitputting van de toegekende budgetten en investeringskredieten en voor het maken van kostencalculaties;
d. het verschaffen van informatie over indicatoren met betrekking tot de gemeentelijke productie van goederen en diensten en de maatschappelijke effecten van het gemeentelijke beleid;
e. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving; en
f. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.

1. Onder administratie wordt verstaan het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en

verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, functioneren en beheersen van de gemeentelijke organisatie en de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.

Artikel 25. Financiële organisatie
Het college draagt zorgt voor:
a. een eenduidige indeling van de uitvoeringsorganisatie en een eenduidig toewijzing van de gemeentelijke taken aan de afdelingen van de uitvoeringsorganisatie;
b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden;
c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;
d. de interne regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie;
e. de te maken afspraken met de uitvoeringsorganisatie over de te leveren prestaties, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van middelen;
f. het beleid en de interne regels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen, werken en diensten;
g. het beleid en de interne regels voor de steunverlening en de toekenning van subsidies aan ondernemingen en instellingen; en
h. het beleid en de interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen,

opdat aan de eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording wordt voldaan.

Artikel 26. Interne controle
Het college draagt ten behoeve van het getrouwe beeld en de rechtmatigheid van de jaarrekening zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen zoals bedoeld in artikel 213 lid 1 van de gemeentewet. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel en verbetering.
TITEL 5: slotbepalingen

Artikel 27. Inwerkingtreding
Deze verordening treedt in werking per 1 januari 2016

Artikel 28. Citeertitel
Deze verordening kan worden aangehaald onder de naam “Financiële verordening 2015”.
Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van 16 december 2015.
de griffier,

T. Zwemmer

de voorzitter,

E.J. Roest

Bijlage afschrijvingsbeleid bij artikel 11

Afschrijvingsbeleid materiele vaste activa met economisch nut
Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemden worden altijd geactiveerd.
Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven
De volgende materiële vaste activa met economisch nut worden lineair afgeschreven in:
a. 40 jaar: nieuwbouw woonruimten en schoolgebouwen;
b. 40 jaar: nieuwbouw kantoren en bedrijfsgebouwen;
c. 40 jaar: rioleringen;
d. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten,kantoren, bedrijfsgebouwen en schoolgebouwen en sportvelden (natuurvelden);
e. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
f. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties;kantoormeubilair; schoolmeubilair; aanleg tijdelijke terreinwerken; nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen en sportvelden (kunstvelden);
g. 5 jaar: zware transportmiddelen; aanhangwagens; personenauto's; lichte motorvoertuigen; schuiten;motorvaartuigen; automatiseringsapparatuur (hardware en software).

Afschrijvingsbeleid materiele vaste activa met maatschappelijk nut
Materiele vaste activa met een maatschappelijk nut worden afgeschreven over de verwachte gebruiksduur. De volgende activa worden afgeschreven in:
a. 40 jaar: nieuwe aanleg van wegen, bruggen, waterwegen, openbare verlichting;
b. 25 jaar: renovatie van wegen, bruggen, waterwegen, openbare verlichting;
c. 10 jaar: straatmeubilair, speeltoestellen, openbaar groen.